

N:o 56.

Ank. till Riksd. kansli den 1 maj 1888, kl. 3 e. m.

Utlåtande, angående anslag till inlösen af 500 exemplar af en öfversigt af riksdagsförhandlingarna åren 1867—1887.

(R. A.)

I en inom Första Kammaren väckt motion (n:o 35) har herr *C. Adelsköld*, efter erinran att *W. F. Dalman* i »anteckningar från våra ständsriksdagar 1809—1865» lemnat en öfversigt af förhandlingarna vid dessa riksdagar, omförmält, hurusom för tiden efter ständsrepresentationens upphörande hittills hvarje sådan öfversigt saknades, hvilken brist vore så mycket känbarare, som i följd af de årligen återkommande riksdagarne handlingarna antagit synnerligen stora dimensioner, utan att ens något allmänt register funnes utarbetadt till ledning för forskaren. Ett sammandrag af dessa handlingar syntes därför vara af behofvet högt påkalladt, och hade den om vår historiska litteratur högt förtjente författaren *P. O. Bäckström* börjat utarbete ett sådant, hvaraf första häftet, omfattande 1867 års riksdag, i tryck utkommit. Enligt planen för arbetet skulle hvarje häfte, likasom det redan utkomna, behandla en riksdag och redogöra för kamrarnes och utskottens sammansättning, äfvensom för samtliga förhandlingarna, med anförande af besluten eller förslagen, jemte hänvisningar till kamrarnes protokoll och till de särskilda afdelningarna af bihanget till riksdagsprotokollen.

Om detta verk utarbetades med den noggrannhet och omsorg, som man hade allt skäl att vänta af den framstående författaren och hvarom det redan utkomna häftet till fullo vittnade, borde det blifva icke allenast af stort historiskt intresse i allmänhet, utan äfven af specielt värde för representan-

terna, såsom i hög grad underlättande deras forskningar i de vidlyftiga riksdagshandlingarna.

Emellertid kunde arbetet ej påräkna sådan afsättning, att dess utgifning utan betydlig pekuniär förlust blefve möjlig, så vida det ej inom Riksdagen tillförsäkrades ett tillräckligt understöd, och hade boktryckaren I. Hæggström aflemnat förbindelse att, i händelse Riksdagen beslöte af arbetet inlösa 500 exemplar, verkställa utgifningen i samma format och med lika stilar, som det redan utkomna första häftet utvisade, samt att 10 häften af arbetet, hvartdera omfattande en Riksdags förhandlingar, skulle före detta års slut vara utgifna, så framt författaren i behörig tid dertill lemnade manuskript, hvartill denne förklarar sig beredd, äfvensom att med utförligt sakregister förse de 10 häftena, hvarjemte utgifvaren förbundit sig att lemna ifrågavarande 500 exemplar till ett pris af 375 kronor för hvarje häfte, hvilket pris med 25 procent understege boklädspriset.

För att möjliggöra utgifvandet af ifrågavarande, specielt för Riksdagen af behovet högt påkallade arbete har motionären hemställt, att Riksdagen behagade besluta inlösa 500 exemplar af det utaf amiralitetskamrarrådet P. O. Bäckström under utgifning varande arbetet, »Öfversigt af riksdagsförhandlingarna åren 1867—1887», till ett pris af 375 kronor för hvarje häfte, och för ändamålet anvisa ett belopp af 7,875 kronor, deraf under innevarande år högst 3,750 kronor, att med 375 kronor till vederbörande utbetalas för hvarje häfte, som i 500 exemplar till riksgäldskontoret aflemnades.

Vid ärendets behandling har utskottet fått mottaga *dels* boktryckaren Hæggströms ofvan omförmälda förbindelse, *dels* ock ett den 10 sistlidne februari afgifvet förklarande af författaren, amiralitetskamrarrådet Bäckström, att ifrågavarande öfversigt, som vore afsedd att för den större allmänheten göra riksdagsförhandlingarna lättare öfverskådliga och för riksdagsmännen vara en handbok till underlättande af deras forskningar i riksdagshandlingarna samt i de flesta fall bespara dem mödan af dessa forskningar, vore utarbetad för riksdagarne 1867—1876, jemte utkast till ett utförligt sakregister öfver dessa riksdagars förhandlingar, samt att å författarens sida således intet hinder mötte för ofördröjligt utgifvande af dessa riksdagars förhandlingar; hvarjemte författaren förbunde sig så fortskynda utarbetandet af öfversigten utaf de följande riksdagarnes förhandlingar, att utgifvandet deraf kunde oafbrutet fortgå.

Utskottet vill lemna sitt fulla erkännande åt det nit, hvarom ifrågavarande företag bär vittne, och betvivlar ej, att arbetet kan för mången, i synnerhet bland den större allmänheten, blifva af gagn. Då emellertid, enligt planen, hvarje häfte skall behandla en riksdag för sig, synas, vid

riksdagsarbetet eller en mera i detalj gående forskning, dessa häften nära komma att motsvara de redan befintliga registren till hvarje riksdags handlingar, om ock med den skilnad, att tillika en del beslut i korthet i öfversigten anföras.

Såsom bekant pågår för närvarande, enligt 1881 års Riksdags beslut, ett arbete, som snart nalkas sin fullbordan, på upprättande af alfabetiskt ordnadt sakregister till rikets ständers protokoll med bihang för tiden från och med år 1809 till och med år 1866. Utskottet antager, att, sedan detta arbete afslutats, Riksdagen kommer att omedelbart låta fortsätta detsamma medelst upprättande af ett på enahanda sätt uppställt sakregister för den efter år 1866 förflutna tiden; och skulle härigenom lätnad vid efterforskningar i riksdagshandlingarna vinnas på ett fullständigare sätt än med den ifrågavarande öfversigten torde kunna ernås.

På grund häraf och då svårighet skulle möta att på lämpligt sätt disponera öfver de 500 exemplaren, om de inlöstes, har utskottet funnit sig ur det allmännas synpunkt ej ega fullt giltiga skäl förorda det ifrågasatta inköpet och får alltså hemställa,

att herr Adelskölds förevarande motion ej må vinna Riksdagens bifall.

Stockholm den 1 maj 1888.

På statsutskottets vägnar:

GUSTAF SPARRE.
